

IL FUFRAGNADI

Tge è in fufragnadi?

En in fufragnadi pos ti emprender d'enconuscher ina professiun, las lavurs da la glieud da professiun e lur mintgadi da lavur. Uschia pos ti sclerir, sche questa professiun ta plascha e sche ti es adattada u adattà per tala. Il fufragnadi po er far part dal proceder da selecziun dal manaschi d'emprendissadi. La finamira èsi lura da chattar ora, sche ti n'has betg mo las qualificaziuns professiunalas, mabain sche ti es la dretga persuna per il manaschi d'emprendissadi, respectivamain sche l'ambient professiunal plascha a tai.

In fufragnadi fa senn, suenter che ti has gia fatg ponderaziuns intensivadas davart tia professiun desiderada. In fufragnadi dura tranter in e plirs dis. Tenor il dretg da lavur dastgan scolaras e scolars far in fufragnadi a partir da 13 onns.

Avant il fufragnadi

- Ta prepara bain per il fufragnadi e t'infurmescha ordavant davart la professiun. Il manaschi spetga da tai che ti sajas ta fatschentada u ta fatschentà intensivamain cun tia professiun preferida. → Ve tar la Cussegliaziun da professiun, t'infurmescha en la BIZ App e sin la pagina d'internet www.berufsberatung.ch/rumantsch, legia infurmaziuns e guarda films davart la professiun sin www.berufsberatung.ch.
- Ta procura tar la Cussegliaziun da professiun, en la BIZ App u sin www.berufsberatung.ch/schnupperadressen la glista da las firmas d'emprendissadi ubain l'adressa directa resp. il e-mail per las professiuns che ti has tschernì.
- Las firmas sin la glista da las firmas d'emprendissadi han ina permissiun da scolaziun. Ti pos dumandar directamain la firma, sch'ella porscha fufragnadis en tia professiun giavischada.
- Il diari da fufragnadi survegns ti tar la Cussegliaziun da professiun.
- Avant il fufragnadi duessas ti sclerir cun tia scola sche e cura che ti pos fufragnar.
- Per t'annunziar per in fufragnadi pos ti ir speras ora tar il manaschi, scriver in e-mail u telefonar al manaschi. Ina glista da check chattas ti sin la proxima pagina. Tscherts manaschis pretendan in'annunzia a scrit. S'infurmescha tge che vegn pretendì ed en tge dimensiun che quai duess succeder (p.ex. in curs da vita, attestats da scola, scriver da motivaziun, etc.).
- Il meglier mainas ti ina survista da tias dumondas da fufragnadi sco er dals fufragnadis che ti has absolvi. In muster latiers chattas ti sin www.berufsbildung.gr.ch → Rumantsch → Documentaziun → Cussegliaziun da clamada, studis e carriera → «profilo» → 4. explorar, u tar la Cussegliaziun da professiun, studis e carriera.

Durant il fufragnadi

- Fai stim dad esser punctuals e che ti sajas vestgì schuber ed adattà a la professiun.
- Ti fas ina buna impressiun sche ti observas bain, tschentas dumondas e collavuras activamain.
- Las furmaturas professiunalas ed ils furmaturs professiunals da las firmas han er aspectativas envers tai: Ellas ed els examineschan tes interess, tias abilitads sco er tes cumportament en il team, envers ils superiors e forsa er envers la clientella.
- Notescha tias impressiuns en tes diari da fufragnadi:
 - Tge activitads has ti emprendì d'enconuscher u has ti dastgà far tezza u tez?
 - Tge aspects da la professiun u dal manaschi ta plaschan, tgenins main?

Quai gida da cumpareglia e giuditgar las professiuns fufragnadas e da decider sch'ellas èn adattadas per tai. Ultra da quai pos ti cumparegliar meglier las differentas professiuns. Las notizias pos ti er duvrar per brevs d'annunzia eventualas e las experientschas pon dar a ti segirezza per discurs da preschentaziun pussaivels.

- Supplitgescha la furmatura professiunala u il furmatur professiunal d'emplenir ora il pass da fufragnadi. Resuns positivs pon vegnir agiuntads a l'annunzia ed augmentan la schanza da survegnir ina piazza d'emprendissadi.
- Dumonda, sche las furmaturas professiunalas ed ils furmaturs professiunals fan in curt discurs da finiziun cun tai. Sche ti has interess, pos ti dumandar, quant bunas che tias schanzas da survegnir ina piazza d'emprendissadi èn, ed a partir da cura che ti dastgas t'annunziar per tala.

Suenter il fufragnadi

- Fufroga er en autras firmas d'emprendissadi ed en autras professiuns. Cumpareglia las differentas impressiuns sin tia glista da survista u en tes diari da fufragnar.
- Discuta tias experientschas cun tes geniturs, cun tias personas d'instrucziun ubain cun tia cussegliastra u tes cussegliastra da professiun.
- Planisescha tes proxims pass. Tia cussegliastra u tes cussegliastra da professiun ta sustegna gugent.

Occurrenzas d'infurmaziun

I na dat betg purschidas da fufragnadi per tut las professiuns. La visita d'occurrenzas d'infurmaziun è in'alternativa. Là survegns ti ina invista da las professiuns e dals manaschis. Las occurrenzas d'infurmaziun vegnan publicadas sin www.berufsberatung.ch/infoveranstaltungen.

Dumandar in fufragnadi per telefon

A la tschertga d'in fufragnadi pos ti telefonar sco emprim a la firma correspudenta. Notescha sco preparaziun tge che ti vul dir e dumandar. Prepara palpiri, rispli ed agenda/chalender e tschertga in lieu quiet per telefonar.

Ta preschenta

- Numna tes prenum e tes num. Sin giavisch als bustabescha.
- Di nua che ti vas a scola ed en tge classa/livel da scola.

Numna il motiv per tes telefonat

- Declera che ti vul far in fufragnadi (sco...) e dumonda sche quai è pussaivel.
- Numna ils raschuns daco che ti t'interesseschas per la professiun e questa firma.
- Dumonda sche ti dastgas puspè telefonar sche la persona responsabla n'è betg cuntanschibla.

Sch'in fufragnadi vegn en dumonda, t'interessescha vinavant:

- «Cura e quant ditg dastg jau vegnir?» → far propostas; tegnair a disposiziun l'agenda
- «Nua, tar tgi e da tge uras duai jau m'annunziar?» → notar il lieu, la persona, la data e las uras
- «Co chat jau la via tar il manaschi?»
- «Duai jau prender cun mai tscherts documents e vestgadira u chalzers speziels?»
- «Co èn las uras da lavur?»
- «Avais Vus in program da l'emna?»

Sche la firma pretenda in'annunzia a scrit, dumonda:

- «A tgi dastg jau trametter l'annunzia (num da la persona responsabla)? Tge agiuntas vegnan pretendidas (curs da la vita, brev da motivaziun, copias dals attestats)?»

Finiziun

- Engrazia e declera che ti t'allegras sin il fufragnadi. Numna la persuna al telefon per ses num cura che ti das adia, quai fa ina buna impressiun.

Impurtant!

Fai notizias durant il discurs per che ti na emblidias nagut durant la preparaziun al fufragnadi.

Ulteriuras infurmaziuns

- www.berufsbildung.gr.ch → Documentaziun → Cussegliaziun da clamada, studis e carriera → Fegls d'infurmaziun
- www.cussegliaziun.ch

CIP Grischun

Ti stas avant l'elecziun da professiun e vuls savair tge professiun che va a prà il meglier cun tai e co ti cuntanschas tia professiun da siemi? Las cussegliastras ed ils cussegliastras ta sustegnan tar tia tscherna da professiun.

- www.berufsbildung.gr.ch
- biz@afb.gr.ch